

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΜΕ ΚΕΝΤΡΟΝ ΚΑΙ ΒΑΣΙΝ

ΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ

ΑΠΟ ΤΩΝ ΠΑΝΑΡΧΑΙΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΟΝ

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΩΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΡΕΙΣ ΑΙΩΝΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ

ΥΠΟ

ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Δημοσιογράφου, Καθηγητοῦ τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἀνατολικῶν
γλωσσῶν καὶ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης.

*Ἐκδίδεται ἐπὶ τῇ πρώτῃ
Ἐκατονταετηρίδι τῆς
Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.*

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1923

Τὸ Φιρμάνιον τῆς 10ης Μαρτίου (Φεβρουαρίου καθ' ἡμᾶς ¹) 1870
τὸ δημιουργήσαν τὴν Βουλγαρικὴν Ἐξαρχίαν περιεῖχε τὰς ἐπο-
μένας διατάξεις.

ΑΡΘΡΟΝ 1ον. Ὑπὸ τὸν τίτλον Βουλγαρικὴ Ἐξαρχία ἰδρύ-
εται χωριστὴ ἐκκλησιαστικὴ διοίκησις, περιλαμβάνουσα τὰς κατω-
τέρω ἀναφερομένας Ἀρχιεπισκοπὰς καὶ Ἐπισκοπὰς, ὡς καὶ τινὰ
ἄλλα μέρη. Ἡ διεύθυνσις τῶν θρησκευτικῶν καὶ πνευματικῶν ὑπο-
θέσεων τῶν διοικητικῶν τούτων διαμερισμάτων ἐπιφυλάσσεται ἀπο-
κλειστικῶς διὰ τὴν Ἐξαρχίαν ταύτην.

ΑΡΘΡΟΝ 2ον. Ὁ ἱεραρχικῶς πρεσβύτερος Ἀρχιεπίσκοπος
προλαμβάνει τὸν τίτλον τοῦ Ἐξάρχου καὶ περιβάλλεται διαρκῶς
τὴν νόμιμον προεδρείαν ἐπὶ τῆς παρεδρευούσης αὐτῷ Βουλγαρικῆς
Συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 3ον. Πᾶσαι αἱ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἐκκλησιαστικὴν
διοίκησιν τῆς Ἐξαρχίας ταύτης ἀφορῶσαι ἐπίσημοι πράξεις δεόν-

1) Χάριν ἐνότητος ἐν ταῖς χρονολογίαις ἀκολουθοῦμεν καὶ διὰ τὰ καθ'
ἡμᾶς γεγονότα τὸ νέον ἡμερολόγιον, διότι διὰ τὰ Εὐρωπαϊκὰ μόνον Εὐ-
ρωπαϊκὰς πηγὰς ἠδυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν.

νά υποβάλλωνται τῇ Αὐτοκρατορικῇ ἡμῶν Κυβερνήσει πρὸς ἐξέ-
 λεγξιν καὶ ἔγκρισιν. Ἡ σχέσις αὕτη θὰ κανονισθῇ δι' ὀργανικοῦ
 τόμου ὅστις θὰ ἀνταποκρίνηται ὑφ' ὄλας τὰς ἐπόψεις εἰς τοὺς
 ὑφισταμένους νόμους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοὺς ἱε-
 ροὺς αὐτῆς κονόνας.

Ὁ ὀργανικὸς νόμος θὰ συνταχθῇ οὕτω, ὥστε ἐν τῇ διεκπεραιώσει
 τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων καὶ ἰδιαίτατα ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ Ἐ-
 ξάρχου καὶ τῶν Ἐπισκόπων θ' ἀποκλείηται πᾶσα ἄμετος ἢ ἔμμεσος
 ἐπίδρασις τοῦ Πατριαρχείου. **Συντελουμένης τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἐ-
 ξάρχου, ἡ Βουλγαρικὴ Σύνοδος θὰ διακοινῇ αὐτὴν τῷ Πατρι-
 ἀρχῇ, ὅστις θὰ ἐκδίδῃ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀναβολῆς τὰ σύμφω-
 να πρὸς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς νόμους ἐπικυρωτικὰ γράμματα.**

ΑΡΘΡΟΝ 4ον. Ὁ Ἐξάρχος διορίζεται δι' Αὐτοκρατορικοῦ
 Βερατίου. Ὑποχρεοῦται σύμφωνα πρὸς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς
 νόμους νὰ μνημονεύῃ τοῦ ὀνόματος τοῦ Πατριάρχου Κωνσταν-
 τινουπόλεως. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ἐξάρχου δέον πρὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς
 αὐτοῦ χειροτονίας νὰ ἐξελέγχηται καὶ ἀναγνωρίζηται ὡς νόμιμος
 ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορικῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 5ον. Ἐν ἀπάσαις ταῖς (ἐκκλησιαστικαῖς) ὑποθέ-
 σεσι τῶν μερῶν ἐκείνων, τῶν κειμένων ἐντὸς τῆς διοικητικῆς αὐτοῦ
 περιφερείας, ἐν ἣ ὁ νόμοι καὶ τὸ καταστατικὸν ἐπιτρέπουσιν αὐτῷ
 νὰ τελῇ τὰς ἐπισήμους αὐτοῦ πράξεις, δύναται ὁ Ἐξάρχος νὰ
 ἐξαιτῆται ἄμέσως τὴν σύμπραξιν τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ αὐτῆς
 τῆς Ὑψηλῆς Πύλης ἡμῶν. Ἐν τούτοις τὰ διὰ τὸν Βουλγαρικὸν
 Κλήρον Βεράτια θὰ ἐκδίδωνται μόνον τῇ αἰτήσει τοῦ Ἐξάρχου.

ΑΡΘΡΟΝ 6ον. Ἐν ἅπασιν τοῖς ζητήμασι τοῦ Ὁρθοδόξου δόγ-
 μτος, τοῖς ἀπαιτοῦσιν ἀμοιβαίαν συνεννόησιν καὶ ὑποστήριξιν,
 ὀφείλει ἡ Σύνοδος τοῦ Ἐξάρχου ν' ἀπευθύνηται πρὸς τὸν Πα-
 τριάρχην καὶ τὴν Σύνοδον αὐτοῦ. Οὗτοι ὁμοῦς ὀφείλουσι νὰ σπεύ-
 δωσι ὅπως παρέχωσι τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν καὶ τὰς ἀπαν-
 τήσεις εἰς τὰ προβαλλόμενα αἰτήματα καὶ ἐρωτήματα.

ΑΡΘΡΟΝ 7ον Ἡ Βουλγαρικὴ Σύνοδος ὀφείλει νὰ ἐξαιτῆ-
 ται παρὰ τοῦ Πατριάρχου τὸ Ἅγιον Μῦρον.

ΑΡΘΡΟΝ 8ον. Οἱ Ἐπίσκοποι, Ἀρχιεπίσκοποι καὶ Μητροπολίται τοῦ Πατριαρχείου δύνανται νὰ περιοδεύωσι ἀνενόχλητοι εἰς τὴν διοικητικὴν περιφέρειαν τῆς Ἐξαρχίας καὶ τὰνάπαλιν οἱ Ἐπίσκοποι καὶ Μητροπολίται τῆς Ἐξαρχίας εἰς τὰς περιφέρειας τοῦ Πατριάρχου. Πρὸς διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων αὐτῶν δύνανται νὰ διατρίβωσι κατ' ἀρέσκειαν ἐν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν Βιλαετίων καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἑδραῖς τῶν Κυβερνητικῶν ἀρχῶν. Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ διαμερίσματος αὐτῶν δὲν δικαιοῦνται εὔτε Συνόδους νὰ συγκαλῶσιν, εὔτε ν' ἀναμιγνύωνται εἰς ὑποθέσεις Χριστιανῶν, μὴ ὑποκειμένων εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν δικαιοδοσίαν, οὔτε νὰ τελῶσιν ἐπίσημον πρᾶξιν ἄνευ ἀδείας τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 9ον. Ὡς τὸ ἐν Φαναρίῳ Μετόχιον τῶν Ἀγ. Τόπων ὑπάγεται εἰς τὸν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων, οὕτω καὶ τὸ Βουλγαρικὸν Μοναστήριον καὶ ἡ Βουλγαρικὴ ἐκκλησία τοῦ Φαναρίου θὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἐξάρχου. Ὅσακις ὁ Ἱεράρχης οὕτως ἀναγκάζεται νὰ ἔρχηται εἰς Κωνσταντινούπολιν, δικαιούται νὰ κατοικήῃ ἐν τῷ Βουλγαρικῷ Μετοχίῳ, θὰ ὑπόκηται τότε εἰς τοὺς κανόνας καὶ τὰ ἔθιμα, οἷς ἀκολουθοῦσιν οἱ Πατριάρχαι Ἱεροσολύμων, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας ὅσακις ἐπιπέπτονται τὴν Κωνσταντινούπολιν.

ΑΡΘΡΟΝ 10ον. Ἡ Ἐξαρχία θὰ περιλαμβάνη τὰς ἐξῆς πόλεις καὶ διαμερίσματα. Ρουσσούκιον, Σιλίστριαν, Σούμλαν, Τύρνεβον, Σόφιαν, Βράτσαν, Λόφτσαν, Βιδδύνιον, Νύσσαν(!), Σάρκιεϊ, Κυστενδήλιον, Σαμάκοβον, Βελεσσά (ἐξαιρουμένων εἴκοσι κωμῶν παρὰ τὴν Μαύρην Θάλασσαν μεταξὺ Βάρνης, Μεσημβρίας καὶ Ἀγχιάλου), τὸ σαντσακίον Σλίμνου (ἐξαιρουμένων 11 κωμῶν τῆς παραλίας) τὸ διαμέρισμα Σωζουπόλεως, τὴν πόλιν Φιλιππούπολιν, Στενήμαχον (ἐξαιρουμένων τῶν μερῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν, Βοδενῶν, Ἀρναούτκιοϊ, Νοβο-Σέλο, Λεσκόβου, Ἀχλάν, Βρατσόβου, Βελαστίτσης), προσέτι τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Φιλιππουπόλεως (ἐξαιρέσει τῶν Μονῶν Βατσκόβου, Ἀγ. Ἀναργύρων, Ἀγ. Παρασκευᾶ καὶ Ἀγ. Γεωργίου).

Ἡ ἐνορία τῆς Παναγίας ἐν Φιλιππουπόλει ὑπάγεται τῇ Ἐπαρχίᾳ, ἀλλὰ οἱ βουλόμενοι καὶ δηλοῦντες τοῦτο ῥητῶς, δύνανται ν' ἀποσπασθῶσιν αὐτῆς. Αἱ λεπτομέρειαι δέον νὰ κανονίζωνται συνωδὰ ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς διατάξεσι, διὰ συνεννοήσεως μεταξὺ τοῦ Πατριάρχου καὶ τοῦ Ἐξάρχου.

Εἰς ἄλλα μέρη ἐκτὸς τῶν ἄνω ἀριθμουμένων, εἰάν ἡ ὁλομέλεια ἢ τοῦλάχιστον δύο τρίτα τῶν κατοίκων ἐπιθυμῶσι νὰ ὑπαχθῶσι τῇ Ἐπαρχίᾳ καὶ ἀφοῦ σὶ σχετικαὶ αἰτήσεις αὐτῶν ἀρμοδίως ἐξελεγχθῶσι καὶ ἐγκριθῶσι, θὰ ἐπιτρέπῃται αὐτοῖς νὰ προσχωρήσωσιν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν, προϋποτιθεμένου ὅτι ἡ ὁλομέλεια ἢ τοῦλάχιστον δύο τρίτα τοῦ πληθυσμοῦ εἰσὶ σύμφωνοι καθ' ὅλα ἐν τούτῳ. Ἐάν ὁμως τις ἤθελε λάβει τοῦτο ὡς πρόφασιν ὅπως σπείρει ζιζάνια καὶ σύγχισιν παρὰ τῷ πληθυσμῷ, οἱ ἐνοχοὶ τοιούτων πράξεων θὰ τιμωρῶνται σύμφωνα τῷ νόμῳ.

ΑΡΘΡΟΝ 11ον. Αἱ Μοναί, αἱ κείμεναι ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἐπαρχίας ἀλλ' ἀμέσως τῷ Πατριαρχεῖῳ ὑπαγόμεναι, θὰ ἐξακολουθῶσιν ὑποκείμεναι εἰς τὰς αὐτάς, ὡς καὶ ἐν τῷ παρελθόντι, διατάξεις.